

ICOMOSin Suomen osasto ry
ICOMOS Finland

Toimintakertomus vuodesta 2025

Vuosikokoukselle hyväksyttäväksi

ICOMOSin Suomen osasto ry on kansainvälisen ICOMOSin kansallinen osasto ja noudattaa sen sääntöjä, periaatteita ja ohjeita. Osasto on rekisteröity yhdistys, jonka jäsenistö koostuu kulttuuriperintöalan asiantuntijoista sekä asiantuntijuuttaan syventävistä ammattilaisista tarjoten heille mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti yhdistyksen työhön. Toiminnan tarkoituksena on edistää kulttuuriperinnön, kulttuuriympäristöjen ja rakennusperinnön, sisustusten, puistojen, puutarhojen ja arkeologisten kohteiden asiantuntevaa tutkimusta, suojelua ja säilyttämistä sekä konservointia ja restaurointia osana alan kansainvälistä yhteistyötä ja kansallisesti.

Sääntöjensä mukaisesti osasto välittää ja kehittää kulttuuriperintöalan tietopohjaa kansallisesti ja kansainvälisesti. Osasto edistää asiantuntijoiden osallistumista alan toimintaan ylläpitämällä yhteyksiä ICOMOSin kansainvälisiin toimielimiin, järjestämällä koulutus- ja keskustelutilaisuuksia sekä ottamalla julkisesti kantaa ajankohtaisiin kulttuuriperintöalan asioihin. Osasto tekee aloitteita ja esityksiä kulttuuriperinnön suojelusta sekä käyttää puhevaltaa viranomaisissa ja tuomioistuimissa osaston toimialaan kuuluvissa kysymyksissä. Osasto edistää ja mahdollistaa yhteistoimintaa ammattilaisten, viranomaisten, instituutioiden ja kulttuuriperinnöstä kiinnostuneiden välillä.

Vuoden 2025 lopussa ICOMOSin Suomen osastolla oli 166 henkilöjäsentä, joista kuusi on kunniajäseniä, sekä neljä yhteisöjäsentä. ICOMOSin Suomen osasto on Tiedekustantajien seuran ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsen.

Vuodelle 2025 Museovirasto myönsi osaston toimintaan valtionavustusta 18 000 €.

Tiedekustantajien seura myönsi osastolle 3200 € jäsenavustuksen, joka käytettiin arkistointi- ja historiikkihankkeen sekä rakennetun ympäristön Aukio-verkkolehden kustannuksiin.

Osaston puheenjohtajana toimi arkkitehti Marianne Lehtimäki, varapuheenjohtajana TkT Harri Hautajärvi ja hallituksen muina jäseninä TkT Laura Berger, FT Petteri Kummala, arkkitehti Anu Laurila, TkT Petri Neuvonen, arkkitehti Hannu Salmi, akateemikko, arkkitehti Mona Schalin ja arkkitehti Hannes Teräsvuori. Hallitus kokoontui 13 kertaa, joista neljä oli sähköpostikokouksia, muut hybridikokouksia. Osa-aikaisena sihteerinä toimi arkkitehtiopiskelija Noelia Bejarano heinäkuun loppuun saakka, jonka jälkeen arkkitehti Varvara Protassova on jatkanut osa-aikaisena sihteerinä hoitaen myös talous- ja jäsenasiat sekä kotisivun ylläpitoon ja tiedottamiseen liittyvät sihteerin tehtävät.

Osaston kirjanpidon hoitaa Tilitoimisto Estante Oy. Kirjanpidossa vuoden 2025 siirryttiin sähköiseen kirjanpitoon, mikä hillitsi hieman kirjanpitokulujen kustannusten kasvua.

Osasto piti vuosikokouksen 14.3. Puistokatu 4:ssä. Samassa yhteydessä tutustuttiin rakennuksen restaurointiin. Kokouksessa käsiteltiin toisen kerran osaston sääntöjen uudistus.

Osaston kunniajäsen, taiteen akateemikko, arkkitehti Vilhelm Helander kuoli tammikuussa ja osaston entinen puheenjohtaja arkkitehti Maire Mattinen syyskuussa. Molemmat ovat tukeneet pitkäaikaisesti ja merkittävästi osaston toimintaa. Viime vuosina Helander avusti Valtioneuvoston linnan painotalon purkamista vastustavissa toimissa. Mattinen tuki niin osastoa aktiivisesti niin kansallisissa kuin kansainvälisissä kysymyksissä rakennussuojelutyöhön ja ICOMOSin toimintaan omistautumisen kerryttämällä asiantuntijuudella ja kokemuksella.

Vuoden 2025 toimintatavoitteiden toteuttaminen

- *Kansallisen ja kansainvälinen yhteistyön toteuttaminen ja alan keskusteluihin osallistuminen*

Osasto on seurannut aktiivisesti kulttuuriperintöalan strategisia ja lainsäädännöllisiä uudistuksia ja alan hallinnon muutoksia osallistuen näistä käytävään julkiseen keskusteluun. Osasto on toteuttanut Kulttuuriperintöstrategia 2023–2030 tavoitteita asiantuntijatyön ja kansainvälisen yhteistyön, kulttuuriperintöosaamisen ja -etiikan sekä sisältökysymysten osalta. Osasto valmisteli lausunnot hallituksen esitykseen opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä hallituksen luonnosta esitykseksi uudesta alueidenkäyttölaista. Osasto allekirjoitti yhteisvetoomuksen Helsingin satamatunnelin asemakaavan valmistelun palauttamisesta siten, ettei edistetä Lapinlahden puistoon sijoitettavia tunnelilinjauksia. Vetoomus osoitettiin Helsingin kaupunginvaltuustolle ja kaupunkiympäristölautakunnalle.

- *Heritage Alert ja rakennetun kulttuuriperinnön suojelun edistäminen*

Osasto on jatkanut ICOMOSin kulttuuriperintöhälytykseen Valtioneuvoston linnan korttelista liittyviä toimia (Heritage Alert Helsinki Government Palace and Quarter). Helsingin hallinto-oikeus teki helmikuussa kielteisen päätöksen osaston valmistelemasta valituksesta koskien painotalon hylkäävää rakennussuojelupäätöstä. Mukana valituksessa olivat myös Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry, Helsinki-Seura ry, Kruununhaan asukasyhdistys ry ja Rakennustaiteen Seura ry. Osasto haki valituslupan ko. päätöksestä korkeimmalta hallinto-oikeudelta (KHO) maaliskuussa. KHO ei myöntänyt asiasta valituslupaa lokakuun lopussa julkaistussa päätöksessään.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa Valtioneuvoston linnan korttelin asemakaavaehdotuksen, joka sallii painotalon purkamisen ja sen korvaamisen uudisrakennuksella. Ennen käsittelyä osasto oli valmistellut päättäjille ja julkisuuteen aineistoa esityksestä. Osaston toiminnan myötävaikutuksella asemakaavaesitys oli palautettu vuonna 2024 uudelleen käsittelyyn säilyttävän tai paremmin ympäristöönsä sopivan ratkaisun löytämiseksi. Osaston työryhmä vieraili ennen asemakaavaehdotuksen käsittelyä Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa keskustelemassa ao. kaavoittajien kanssa Valtioneuvoston linnan asemakaavamuutoksen selvityksistä ja purkamisen vaihtoehtojen tutkimisesta. Osasto jätti Helsingin hallinto-oikeudelle valituksen asemakaavasta heinäkuussa ja vastineen Helsingin kaupungin 19-sivuiseen vastaselitykseen marraskuussa. – Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi huolella muotoillussa päätöksessään valituksen helmikuussa 2026.

Ajankohtaisissa RKY-alueiden tehostamis-, tiivistämis- ja varautumistoimissa osasto on pyrkinyt edistämään velvoitetta suojella rakennettua kulttuuriperintöä ja vaalia kansallisesti merkittävää historiallista kaupunkikuvaa osana Agenda 2030 kestävyysvaatimusten toteuttamista. Osasto jätti yhdessä Helsinki-seura ry:n ja Eteläiset Kaupunginosat ry:n kanssa kaavavalituksen Helsingin hallinto-oikeuteen Kasarmitorin asemakaavamuutoksesta, joka ei sovellu RKY-alueelle.

- *Viestintä ja tapahtumien järjestäminen*

Osasto pitää yllä kotisivuja (www.icomos.fi). Vuoden jäsenlehdessä käsiteltiin mm. Venetsian julistuksen ja Naran vuoden 1994 autenttisuus asiakirjan nykymerkityksiä, ICOMOS Eurooppa

-työryhmän työskentelyä EU:n vihreän siirtymän toteuttamisessa sekä juridista näkökulmaa Valtioneuvoston linnan painotalon suojelun purkamiseen.

Jäsenistölle lähetettiin sähköpostitse seitsemän jäsenviestiä, joissa tiedotettiin ajankohtaisista kysymyksistä ja tulevista tapahtumista.

Osasto osallistuu rakennetun ympäristön Aukio-verkkolehden toimittamiseen jäsenyhdistyksenä (www.aukiolla.fi). Aukio on jatkuvasti päivittyvä verkkolehti, joka julkaisee yksittäisiä artikkeleita ja teemakokonaisuuksia. Joulukuusta 2024 joulukuuhun 2025 lehti julkaisi neljä teemakokonaisuutta sekä yhteensä 53 artikkelia. Sivustolla vierailtiin heti julkaisun jälkeen yli 4 000 kertaa. Artikkelit luokitellaan luokkaan E1 ja julkaisutiedot viedään kansallisbibliografiaan sekä kansainväliseen ISSN Portal -tietokantaan.

Verkkojulkaisutunnuksen avulla tutkijat voivat liittää artikkelinsa yliopistojen tietokantoihin, ja tekstejä on helppo jakaa ja siteerata. Päätoimittajat rekrytoidaan seuroista ja toimitus toimii vuorovastuulla myös rahoituksen osalta. Vuoden 2025–2026 lehden palkattomina päätoimittajina toimivat FT Petteri Kummala ja TkT Laura Berger Suomen ICOMOSin hallituksesta. Vuoden 2025 aikana Yhdyskuntasuunnittelun Seura ja Suomen ICOMOS ry maksoivat kumpikin puoli vuotta IT kuluja Esmes Oy:lle. Tulevaisuudessa mukana olevat perustajaseurat osallistuvat kukin tasasummalla, jonka avulla katetaan IT-kulut. Osasto käytti osan saamastaan Tiedekustantajien liiton vuoden 2025 jäsenavustuksesta väliaikaisen toimitussihteerin palkkioon.

Osasto järjesti vuosikokouksen yhteydessä ”Kesäparatiisi ja vaihtuvat vallat – Terijoen ja Kannaksen rannikon huviloista ja maailmansotien seurauksista ilmestymistä” -verkkojulkaisun julkaisu-seminaarin. TkT, arkkitehti Netta Böökin toimittama teos pohjautuu teokseen ”The Look of Leisure – Historic Seaside Villas of the Northern Baltic” sekä osaston yhteistyöhön ICOMOS Pietarin asiantuntijoiden kanssa ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan.

<https://icomos.fi/julkaisut/>

Helsinki-Seura järjesti yhdessä osaston kanssa ”Tukholma ja Helsinki – historiallinen identiteetti vs. muutospyrkimykset” -seminaarin Tukholman ja Helsingin kaupunkikehittämisen kysymyksistä 4.9. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasalissa. Alustajina oli edustajia Samfundet S:t Erik -yhdistyksestä Tukholmasta sekä arkkitehti Mona Schalin osastosta. Hänen esitelmänsä käsitteli kantakaupungin kaupunkikuvaa koskevia sopimattomia muutossuunnitelmia.

Osaston edustajat luennoivat luentosarjassa ”Helsingin klassinen kaupunkikuva muutoksessa – miten käy Engelin ja Ehrenströmin kulttuuriperinnön?”, jonka järjestäjinä olivat Helsinki-Seura ja

Helsingin aikuisopisto marraskuussa. Esitelmien aiheina oli ”Valtioneuvoston linnan painotalo – kohtaavatko arvot ja arvovalta?” (arkkitehti Marianne Lehtimäki, ICOMOS Suomi), ”Lapinlahden mielisairaala – merkitykset ja arvot” (arkkitehti Mikko Lindqvist, Helsingin kaupunginmuseo) ja ”Helsingin historiallinen identiteetti – yhteinen voimavara hukassa” (akateemikko, arkkitehti Mona Schalin, ICOMOS Suomi). Opistotalon juhlasali oli täynnä kaikissa tilaisuuksissa. Yhteistyö aiheesta jatkuu.

Yhdistys järjesti joulukuussa Tieteiden talolla ”60 YEARS WITH ICOMOS - VUODESTA 1965” -aiheisen pienen seminaarin, jossa käsiteltiin kansainvälisen ICOMOSin merkitystä, toiminnan alkuvuosia sekä nykyisiä toimintamuotoja. Tilaisuuden jälkeen juhlistettiin osaston pikkujoulua yksityistiloissa.

- *ICOMOSin asiantuntijaverkostojen toiminnan tukeminen*

ICOMOS Eurooppa-työryhmä on pitänyt kahdeksan etäkokousta, joista kaksi on koskenut energiatehokkuustyöryhmän asiakokonaisuutta. Viimeksi mainittuihin on osallistunut arkkitehti Marko Huttunen, muihin osaston puheenjohtaja, joka osallistui myös ryhmän kokoukseen Itävallassa toukokuussa. Puheenjohtaja osallistui ICOMOSin neuvoa-antavaan kokoukseen lokakuussa Nepalissa (ICOMOS AGA25). Siellä julkistettiin järjestön uusi kotisivu ja arkistoalusta PUBLICOMOS, <https://publ.icomos.org/publicomos/ilbSai?html=Pag&page=Acc>.

Osaston puheenjohtajalle myönnettiin avustukset ICOMOSin ADCOM- ja Eurooppa-ryhmän kokouksiin osallistumiseksi osaston matka-avustusperiaatteiden mukaisesti; Eurooppa-ryhmän 25.-30.5.2025 Wienissä ja Heiligenkreutz-Gutenbrunn'ssa pidetyn kokouksen rekisteröitymis-, matka- ja majoituskustannuksiin yhteensä 1009,40 € sekä Lumbinissa ja Kathmandussa pidettyyn ICOMOSin neuvoa-antavan kokouksen rekisteröitymis-, matka- ja majoituskustannuksiin yhteensä 2430,75 €.

Yhteistyöhanke ”A Nordic contribution, an Annexure to the 20th Century HTF” vuosille 2025-27 on ICOMOSin pohjoismaisten kansallisten komiteoiden, ICOMOSin 1900-luvun kulttuuriperinnön tieteellisen komitean pohjoismaisten jäsenten sekä DOCOMOMOn pohjoismaisten järjestöjen välinen hanke, jossa tunnistetaan pohjoismaisen hyvinvointivaltion rakentamisyhtymien tuottamaa ominaislaatua 1900-luvun rakennusperintöön. Hanketta vetää arkkitehti Grethe Pontoppidan Tanskan ICOMOSin osastosta. Suomen työryhmän osaston edustajat toimivat myös DOCOMOMOssa ja mukana on myös asiantuntija Museovirastosta. Tavoitteena on valmistella liite Getty-instituutin raporttiin ”The

Twentieth-Century Historic Thematic Framework: A Tool for Assessing Heritage Places”.

https://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/twentieth_century_historic_thematic_framework.html

Blue Shield on kansainvälinen järjestö, joka on perustettu vuonna 1996 suojelemaan maailman kulttuuriperintöä aseellisilta konflikteilta ja luonnonkatastrofeilta. Perustajina olivat ICA (International Council on Archives), ICOM (International Council of Museums), ICOMOS ja IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions). Osaston työryhmä (Minna Perähuhta, ICORP, Risto M. Pitkänen, ISC SBH sekä hallituksesta Anu Laurila ja Marianne Lehtimäki) sekä Suomen ICOMin edustajat ovat pitäneet kokouksen Blue Shields -komitean sihteeristön Emma Cunliffen kanssa keskustellen järjestön toimintatavoista. Yhteinen kartoitusvaihe jatkuu vuonna 2026.

- *Avustaminen maailmanperintösopimuksen toteuttamisessa*

Osaston työryhmä osallistui Aalto Works -esityksen arviointiin kansallisen komitean roolissa. Tässä yhteydessä osasto laati tiedotteen Alvar Aalto -säätön hallituksen puheenjohtajalle ja Paimion parantola -säätön hallitukselle selventämään ICOMOSin toimintaa maailmanperintöarvioinnin avustamisessa muistuttaen arvioinnin riippumattomuudesta ja luottamuksellisuudesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön marraskuussa järjestämään Maailmanperintöstrategian 2015-2025 arvioinnin työpajaan oli kutsuttu edustajat maailmanperintökohteista, Museovirastosta ja osastolta. Resurssien niukkuus on edelleen keskeisin kysymys. Ministeriö ilmoitti tilaisuudessa, ettei uutta strategiaa olla toistaiseksi valmistelemassa.

- *Osaston juhlavuoden 2027 valmistelu*

Vuonna 2024 alkaneessa arkistoinnissa on koottu ja skannattu osaston toiminnan keskeistä aineistoa (Margaretha Ehrström, Kirsti Kovanen, Seija Linnanmäki ja Maire Mattinen). Yhdistyksen paperiset asiakirjat vuosilta 2006 – 2015 ja arkistoluettelo on toimitettu sihteerille luovutettavaksi Kansallisarkistoon. Arkistoinnin valmistelun yhteydessä havaittiin aineiston sisältävän mielenkiintoista historiatietoa toiminnasta, ja sen pohjalta luonnostellaan yhdistyksen historiikkia (Margaretha Ehrström ja Kirsti Kovanen).

Hallitus on perustanut työryhmän valmistelemaan kirjaa julkaistavaksi osaston juhlavuonna 2027. Kirjan eri asiantuntijoiden artikkeleissa tullaan käsittelemään tämän hetken haasteita

kulttuuriympäristöihin ympäri maata kohdistuvissa tiivistämisen, tehostamisen, purkamisen sekä kovakouraisten korjaustoimenpiteiden ja ylikorjaamisen tapauksissa. Julkaisun tavoitteena on pyrkiä osoittamaan niin arvokkaiden kulttuuriympäristöjen kuin tavanomaisten arjen rakennusten säilyttämisestä ja asiantuntevasta korjaamisesta saatavia hyötyjä.

TILINPÄÄTÖS

ICOMOSin Suomen osasto ry

Y-tunnus: 1442250-3

01.01.2025 - 31.12.2025

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2035 asti

Tilinpäätös tilikaudelta 01.01.2025 - 31.12.2025

Sisällysluettelo

Tase	3
Tuloslaskelma	5
Tilinpäätöksen liitetiedot	6
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	7
Tarkastusmerkintä	8
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	9

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Tilinpäätöksen laati:

Estante Oy
Raja Johanna

Y-tunnus: 1442250-3

1442250-3

Tase

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	0,00	97,43
Myyntisaamiset, reskontran ulkopuoliset	0,00	97,43
Siirtosaamiset, lyhytaikaiset	0,00	149,65
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	0,00	247,08
Saamiset yhteensä	0,00	247,08
Rahat ja pankkisaamiset	42 082,39	33 792,23
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	42 082,39	34 039,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 082,39	34 039,31

1442250-3

	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	37 081,47	37 081,47
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 187,00	0,00
Tilikauden tulos	-38,40	-3 187,00
Oma pääoma yhteensä	33 856,07	33 894,47
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	93,21	76,36
Muut velat	65,61	0,00
Siirtovelat	8 067,50	68,48
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	8 226,32	144,84
Vieras pääoma yhteensä	8 226,32	144,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 082,39	34 039,31

1442250-3

Tuloslaskelma

	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2024 - 31.12.2024
VARSINAINEN TOIMINTA	-17 696,17	-18 855,26
Varsinaisen toiminnan tuotot	3 200,00	0,00
Varsinaisen toiminnan kulut	-20 896,17	-18 855,26
Henkilöstökulut	-6 322,17	-7 790,57
Muut kulut	-14 574,00	-11 064,69
Tuotto-/kulujäämä varsinaisen toiminnan jälkeen	-17 696,17	-18 855,26
 VARAINHANKINTA	-22,57	1 049,48
Varainhankinnan tuotot	7 685,43	9 918,48
Varainhankinnan kulut	-7 708,00	-8 869,00
 Tuotto-/kulujäämä varainhankinnan jälkeen	-17 718,74	-17 805,78
 SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA	-319,66	-381,22
Kulut	-319,66	-381,22
 Tuotto-/kulujäämä sijoitus- ja rahoitustoiminnan jälkeen	-18 038,40	-18 187,00
 Yleisavustukset	18 000,00	15 000,00
Yleisavustukset	18 000,00	15 000,00
 TILIKAUDEN TULOS	-38,40	-3 187,00
 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-38,40	-3 187,00

1442250-3

Tilinpäätöksen liitetiedot

Yhdistys on kirjanpitolain mukainen mikroyritys ja tilinpäätös on laadittu noudattaen PMA 4 luvun mikroyrityssäännöstöä.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden sekä velkojen arvostusperiaatteet

Saamiset, rahoitusarvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat samoin kuin velat on arvostettu KPL 5 luvun 2 §:n mukaisesti.

Muilta osin tilinpäätös on laadittu noudattaen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätösasetuksen 3 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjä arvostamisen ja jaksottamisen olettamaperiaatteita ja –menetelmiä.

Oman pääoman muutokset

	31.12.2025	31.12.2024
Edellisten tilikausien voitto (-tappio) 01.01	33 894,47	37 081,47
Edellisten tilikausien voitto (-tappio) 31.12	33 894,47	37 081,47
Tilikauden voitto (-tappio)	-38,40	-3 187,00
Vapaa oma pääoma yhteensä	33 856,07	33 894,47
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 856,07	33 894,47

1442250-3

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikkakunta, päiväys

Marianne Lehtimäki

Puheenjohtaja

Harri Hautajärvi

Varapuheenjohtaja

Laura Berger

Hallituksen jäsen

Petteri Kummala

Hallituksen jäsen

Anu Laurila

Hallituksen jäsen

Petri Neuvonen

Hallituksen jäsen

Hannu Salmi

Hallituksen jäsen

Mona Schalin

Hallituksen jäsen

Hannes Teräsvuori

Hallituksen jäsen

1442250-3

Tarkustusmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Paikkakunta, päiväys

Tarkastaja

1442250-3

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Tilinpäätös	Sähköinen arkisto
Tase-erittelyt	Sähköinen arkisto

Tositelajit ja säilyttämistapa

Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto

Alkuperäiset paperilla vastaanotetut ostolaskut säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku on skannattu, säilytetään lasku vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Matka- ja kululaskuihin liittyvät tositteen liitteenä olevat alkuperäistositteet säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku tai sen liitteet ovat skannattu, säilytetään ne vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.